

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาทางาน

อลงกรณ์ เลิศปัญญา^{1*} สบสันต์ อุตกฤษฎ์² และ ชัยวิจิต เขียรชนะ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ 2) ศึกษาความต้องการของครูในการเข้ารับการฝึกอบรม 3) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ และ 4) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ในความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ ครูขาดความเข้าใจกระบวนการของการแก้ปัญหาทางาน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ ครูขาดความเข้าใจในการกำหนดปัญหาหรือเลือกกรณีศึกษาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนวิชาชีพ พบปัญหาด้านการวัดและประเมินผล และสำหรับความคิดเห็นของนักศึกษา พบปัญหา คือ ครูผู้สอนไม่จัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาทางาน 2) ความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาทางานพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการพัฒนารูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ ทฤษฎีและแนวคิด, หลักการ, วัตถุประสงค์, ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, เทคนิคและวิธีสอน, การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 8 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างแรงจูงใจ, ขั้นกำหนดปัญหาทางาน, ขั้นสืบสอบสภาพปัญหาทางาน, ขั้นวิเคราะห์สาเหตุ, ขั้นกำหนดวิธีแก้ปัญหาทางานเชิงสร้างสรรค์, ขั้นดำเนินการ, ขั้นตรวจสอบผลลัพธ์ และขั้นจัดทำสรุปความรู้ ซึ่งผลการประเมินรูปแบบพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) หลักสูตรฝึกอบรมเป็นหลักสูตรเชิงปฏิบัติการรวม 8 ชั่วโมง โดยใช้การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ และทำแบบฝึกหัด โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาเอกสารคู่มือด้วยตนเองก่อนล่วงหน้า พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ 85.87/83.05 และประสิทธิภาพภาคปฏิบัติ เฉลี่ยร้อยละ 82.34 การติดตามผลการฝึกอบรมจากผู้บังคับบัญชา และนักศึกษาที่เรียนกับครูที่ผ่านการฝึกอบรม พบว่ามีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระดับมาก และพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมบ่งชี้ด้านทักษะการคิดแก้ปัญหาทางานของนักศึกษาที่เรียนกับครูที่ผ่านการฝึกอบรม สูงกว่า นักศึกษากลุ่มทั่วไป

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรมครู, การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาทางาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. +668 5097 4855 อีเมล: lertpunya.a@gmail.com

The Curriculum Development of Teacher Training in the Vocational Instruction to Develop Work Problem Solving Thinking Skills

Alongkron lertpunya^{1*} Sobsan Utakrit² and Chaiwichit Chianchana²

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the problems of the vocational instruction; 2) study the needs for teachers in instruction training courses; 3) develop the model of vocational instruction; and 4) develop the curriculum of teacher training course in vocational teaching. The results revealed that 1) The opinions of the administrators included: The teachers did not understand the process of work problem solutions. The teachers did not understand the measurement and the authentic evaluation. The teachers did not understand the defining of the problems or they could not choose a suitable case study to help them solve the problems in their teaching to develop the thinking skills for work problem solving. The overall problems of the teachers in vocational instruction consisted of the measurement and the evaluation. The comments of the students for this case mostly found was the teacher did not follow the procedures of teaching that promote their thinking skills for work problem solving. 2) The teachers need the vocational instruction training courses to develop thinking skills for work problem solving in high level. 3) The developed model comprised 6 parts: Theory and concept, principles, objectives, steps of instruction, techniques and teaching, and evaluations of learning. There are 8 steps in managing learning and teaching: motivation, defining the problem, problem inquiry, analyzing the problem, selecting the best solutions creatively, implementing, evaluating, and summarizing the knowledge. The results of the evaluation was appropriate at the high level. 4) The results of the developed training curriculum can be concluded as follows: This 8-hours intensive workshop training course consists of lectures, workshops, exercises with the given handbook for studying before the training. The efficiency of the curriculum of the training course was E_1/E_2 at 85.87/83.05 and the effective practice average was at 82.34 percent. The follow-up study after the training from the administrators and students' satisfaction from the teaching of the trained teachers was found that the satisfaction to use of knowledge and the skill implementation to the instruction was at a high level. The average score of behavioral indicators to develop thinking skills for work problem solving of students' satisfaction from the teaching of the trained teachers were higher than the general students' average score.

Keywords: The curriculum of a teacher training course, The development of work problem solving thinking skills

¹ Doctoral Degree Student, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Associate Professor, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. +668 5097 4855 e-mail: lertpunya.a@gmail.com